

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
Спеціальна освіта
третього рівня вищої освіти (доктор філософії)
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітньо-наукова програма Спеціальна освіта третього рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка розроблена і затверджена Сумським державним педагогічним університетом імені А. С.Макаренка. Метою цієї програми визначено підготовку фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми професійного та/або дослідницького характеру у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення у відповідній галузі; формування компетентностей, що дозволяють використовувати набуті знання у професійній (навчальній, виховній, організаційно-методичній, науково дослідній) та викладацькій діяльності.

Унікальність програми полягає в її міждисциплінарності та інклюзивній спрямованості, що передбачає синергію навчальних функцій, спрямованих на формування дослідницьких і трансверсальних компетентностей аспірантів, їх залученні до курикулярної та екстракурилярної діяльності, проектуванні індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів третього рівня вищої освіти, використанні потенціалу наукової спільноти кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Програма розрахована на термін підготовки 4 роки й передбачає 45 кредитів ЄКТС (75%) – нормативних навчальних дисциплін та 15 кредитів ЄКТС (25%) – дисциплін вільного вибору аспірантів. Згідно з навчальним планом освітньо-наукова програма містить навчальні дисципліни, що спрямовані на здобуття глибинних знань зі спеціальності, дисципліни для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, дисципліни, що спрямовані на набуття універсальних навичок дослідника та опанування сучасними інформаційними технологіями.

Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибіркового дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта й покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання потребам ринку праці та запитам стейкхолдерів.

Пропозиція: з урахуванням сучасних актуальних тенденцій розвитку інклюзивної освіти в Україні пропонуємо редагувати зміст висловлювання по тексту освітньо-наукової програми таким чином: «..у галузі спеціальної освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках» замінити на «... у

галузі спеціальної освіти, інклюзивної освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках».

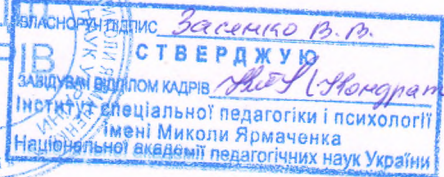
На підставі аналізу освітньо-наукової програми за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, дійшли висновку, що за концептуальним підходом, змістом та розподілом видів навчальної та дослідницької активності, програма є інноваційною та змістовною і може бути рекомендованою для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому рівні за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Рецензент –

дійсний член НАПН України,
доктор педагогічних наук, професор,
директор Інституту спеціальної
педагогіки і психології імені
Миколи Ярмаченка

В. В. Засенко

17.01.2020

(Мондратанко С.В.)

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
Спеціальна освіта
третього рівня вищої освіти (доктор філософії)
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітньо-наукова програма Спеціальна освіта третього рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка розроблена і затверджена закладом вищої освіти з урахуванням вимог ринку праці, побудована на засвоєнні філософських, загальнонаукових, педагогічних засад спеціальної та інклюзивної освіти, опануванні сучасними підходами до організації освітньої та наукової діяльності.

В освітньо-науковій програмі визначені: загальна інформація, мета, характеристика освітньо-наукової програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, програмні компетентності, програмні результати навчання, що формуються в результаті засвоєння дисциплін, виходячи з видів та завдань навчання згідно державним вимогам до мети, принципів, змісту та результатів освітньої діяльності закладу вищої освіти, спрямованої на підготовку фахівців за третім рівнем вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Основні підходи, методи та технології, які використовуються під час навчання здобувачів передбачають компетентнісний підхід, проблемно-орієнтоване навчання, студентськоцентроване навчання, самонавчання, навчання через різні види практик тощо. СумДПУ імені А. С. Макаренка має потужний кадровий потенціал та відповідну матеріально-технічну базу для підготовки аспірантів зазначеного фаху.

Освітньо-наукова програма Спеціальна освіта, запроваджена у СумДПУ імені А. С. Макаренка враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», дескрипторам Національної рамки кваліфікацій та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженому Постановою

Кабінету міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. та передбачає набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем, здійснення науково-педагогічної, викладацької діяльності у галузі спеціальної та інклюзивної освіти.

У якості побажання для подальшого удосконалення програми можливе розширення переліку компетентностей та результатів навчання щодо проходження асистентської практики і висвітлення цієї інформації у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми.

З урахуванням вище висвітленого вважаємо, що рецензовану освітньо-наукову програму Спеціальна освіта можна рекомендувати для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому рівні за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Рецензент –
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри корекційної педагогіки
та інклюзивної освіти
факультету корекційної та
соціальної педагогіки і психології
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

С.П. Миронова

Підпис засвідчую Миронової С.П.
(прізвище)
Начальник відділу кадрів
Олінік
(підпис) І.І.Олінік
13.01.2020

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
Спеціальна освіта
третього рівня вищої освіти (доктор філософії)
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Подана на рецензування освітньо-наукова програма є документом, який регламентує нормативні компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці докторів філософії у галузі 01 «Освіта / Педагогіка» спеціальності 016 «Спеціальна освіта» і заснована на компетентнісному підході підготовки спеціаліста освітньої кваліфікації доктор філософії зі спеціальної освіти й спрямована на успішне проведення ними науково-педагогічних досліджень з актуальних проблем спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

Рецензована програма розроблена кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Програма має чітку структуру. У ній ґрунтовно розкриті мета та особливості підготовки докторів філософії, представлено програмні компетентності, нормативний зміст підготовки, способи викладання та оцінювання, особливості придатності випускників до працевлаштування та напрями подальшого навчання, визначено ресурсне забезпечення реалізації програми, передбачена академічна мобільність.

Схвальних відгуків заслуговує цілісне поєднання обов'язкової та вибіркової компоненти освітньо-наукової програми, збалансоване поєднання теоретичної і прикладної складової, які дають змогу сформувати в здобувачів освіти викладацькі, комунікаційні та аналітичні навички, вміння працювати з різними джерелами у науково-дослідній роботі, навички активного дослідника, здатного вміло комплексно використовувати різні методи наукового пізнання для вирішення поставлених дослідницьких завдань.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника, результати якого матимуть наукову новизну і практичне значення у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Практичну цінність для стейкхолдерів має орієнтація освітньо-наукової програми на створення нових знань у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, оновлення методології науково-педагогічних досліджень, розробку на цій основі практичних (методичних) рекомендації щодо підвищення ефективності педагогічної практики.

Аналіз освітньо-наукової програми за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка дає підстави вважати її актуальною такою, що відповідає сучасним вимогам і може бути рекомендована для підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти «доктор філософії».

Рецензент –

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки,
спеціальної освіти та менеджменту
Сумського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти

Л. О. Прядко

